

418

U S T A W A

z dnia 13 lipca 1939 r.

o porozumieniach kartelowych.

Pojęcie, forma i treść porozumień kartelowych.

Art. 1. 1. Przepisom ustawy niniejszej podlegają wszelkie porozumienia dwu lub więcej osób, zawarte w dowolnej formie prawnej, mające na celu kontrolę lub regulowanie produkcji, zbytu, cen albo warunków wymiany w jakiejkolwiek dziedzinie przemysłu lub handlu (kartele, syndykaty itp.).

2. Porozumienia kartelowe wymagają pod rygorem nieważności sporządzenia na piśmie oraz wpisania do rejestru kartelowego.

3. Przepisom ustawy niniejszej podlegają również zrzeszenia przemysłowe, utworzone na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym, jeżeli prowadzą działalność kartelową.

Art. 2. 1. Każde porozumienie kartelowe powinno szczegółowo określać cele gospodarcze, którym ma służyć oraz środki ich urzeczywistnienia. Cele te muszą odpowiadać interesom gospodarki narodowej.

2. Minister Przemysłu i Handlu może żądać pod rygorem rozwiązania porozumienia kartelowego (art. 10) uzupełnienia celów, określonych w porozumieniu kartelowym, dodatkowymi celami gospodarczymi, związanymi z interesami Państwa.

Rejestracja porozumień kartelowych.

Art. 3. 1. Każde porozumienie kartelowe i jego zmiana podlegają zgłoszeniu do rejestru kartelowego, prowadzonego przez Ministra Przemysłu i Handlu i wchodzą w życie po wpisaniu do rejestru kartelowego.

2. Orzeczenie Ministra Przemysłu i Handlu o wpisaniu lub odmowie wpisu porozumienia kartelowego winno być wydane w ciągu najdalej 2 miesięcy od dnia zgłoszenia porozumienia.

3. Obowiązek zgłoszenia ciąży na każdym uczestniku porozumienia. Zgłoszenie, dokonane prawidłowo przez jednego z uczestników, zwalnia pozostałych uczestników od tego obowiązku.

Art. 4. 1. Minister Przemysłu i Handlu odmówi wpisu, jeżeli uzna, że zgłoszone porozumienie kartelowe albo jego zmiana nie odpowiadają postanowieniom art. 2.

2. Od odmownego orzeczenia Ministra Przemysłu i Handlu służy każdemu uczestniko-

wi porozumienia kartelowego w ciągu 14 dni od dnia jego doręczenia odwołanie do Sądu Kartelowego, którego orzeczenie jest prawomocne.

Art. 5. 1. Wpisy w rejestrze kartelowym nie mogą zawierać danych, naruszających tajemnicę handlową.

2. Wpisy te będą w wyciągu ogłaszane w Monitorze Polskim na koszt uczestników porozumienia.

3. Każdemu służy prawo przeglądania rejestru kartelowego. Dokumenty, na których podstawie dokonano wpisu, nie mogą być przeglądane.

Art. 6. Zgłoszenia do rejestru kartelowego oraz wyciągi z rejestru, wydawane osobom prywatnym przez Ministra Przemysłu i Handlu, podlegają opłatom stemplowym, których wysokość i sposób uiszczania określi rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 7. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu określi szczegółowe przepisy co do sposobu i formy zgłaszania porozumień kartelowych oraz powziętych w ich ramach uchwał do rejestru kartelowego, jak również sposób prowadzenia rejestru kartelowego, dokonywania w nim wpisów oraz ogłaszania wyciągów z rejestru kartelowego w Monitorze Polskim.

Przedterminowe odstąpienie od porozumienia kartelowego.

Art. 8. 1. Każdy uczestnik może za zgodą reszty uczestników bez wypowiedzenia odstąpić od porozumienia kartelowego przed upływem czasu, na jaki je zawarto, jeżeli porozumienie ogranicza jego działalność gospodarczą niezgodnie z celami porozumienia.

2. W razie braku zgody pozostałych uczestników na przedterminowe odstąpienie od porozumienia, orzeka o tym Minister Przemysłu i Handlu na wniosek odstępującego uczestnika w ciągu 30 dni po otrzymaniu wniosku.

3. Od orzeczenia Ministra Przemysłu i Handlu służy każdemu uczestnikowi porozumienia w ciągu 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia prawo odwołania się do Sądu Kartelowego, który orzeka o utrzymaniu lub uchyleniu orzeczenia Ministra Przemysłu i Handlu w trybie, określonym w art. 13.

Nadzór nad wykonywaniem porozumień kartelowych.

Art. 9. 1. Minister Przemysłu i Handlu sprawuje nadzór nad wykonywaniem porozumień kartelowych.

2. Uczestnicy porozumienia kartelowego są obowiązani do okazywania Ministrowi Przemysłu i Handlu lub osobie przez niego upoważnionej na pisemne żądanie ksiąg handlowych i dokumentów oraz do udzielania wszelkich danych, dotyczących porozumienia kartelowego.

Art. 10. 1. Jeżeli porozumienie kartelowe lub sposób jego wykonywania wyrządza szkodę interesom gospodarki narodowej, w szczególności, jeżeli nie prowadzi do osiągnięcia celów gospodarczych, określonych w danym porozumieniu, bądź powoduje gospodarczo nieusprawiedliwioną wyżkę cen lub utrzymanie cen na poziomie gospodarczo nieusprawiedliwionym albo spadek zbytu, — Minister Przemysłu i Handlu orzeknie rozwiązanie porozumienia kartelowego w całości lub w części.

2. Rozwiązanie międzynarodowego porozumienia kartelowego można orzec tylko w stosunku do polskich jego uczestników.

Art. 11. 1. Każdy uczestnik rozwiązanego porozumienia może w ciągu 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia odwołać się do Sądu Kartelowego, który orzeczenie utrzymuje w mocy albo uchyla w całości lub w części.

2. Odwołanie nie wstrzymuje wykonania zaskarżonego orzeczenia.

Art. 12. 1. Ustanawia się przy Sądzie Najwyższym Sąd Kartelowy.

2. Sąd orzeka w składzie 5 członków: 3 sędziów Sądu Najwyższego, delegowanych przez Kolegium Administracyjne, z których jeden jest przewodniczącym, oraz 2 członków, wyznaczonych z dwóch list osób, posiadających szczególną znajomość stosunków gospodarczych oraz inne kwalifikacje, wymagane od sędziów handlowych, po jednym z każdej listy.

3. Minister Sprawiedliwości ustala listy:

- a) pierwszą po wysłuchaniu opinii Ministra Przemysłu i Handlu, Ministra Skarbu, Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, Ministra Opieki Społecznej oraz Ministra Spraw Wewnętrznych,
- b) drugą spośród kandydatów, wskazanych w potrójnej liczbie przez Związek Izb Przemysłowo - Handlowych.

4. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, określi prawa i obowiązki członków, wyznaczonych z list, okres ich urzędowania, tryb powoływania i zwalniania oraz

sposób wyznaczania do orzekania w poszczególnych sprawach.

Art. 13. 1. Sąd Kartelowy przy rozpoznawaniu odwołań stosuje odpowiednie przepisy kodeksu postępowania cywilnego, przy czym:

- a) Minister Przemysłu i Handlu lub osoba przez niego upoważniona ma prawa strony,
- b) postępowanie przed Sądem Kartelowym toczy się według przepisów o postępowaniu przed sądem okręgowym,
- c) Sąd Kartelowy może dopuścić dowody na ustne przyrzeczenia, dane przy, przed lub po sporządzeniu dokumentu, choćby z nim nie były zgodne,
- d) Sąd Kartelowy uchyli jawność rozprawy lub jej części, jeżeli jawność zagrażałaby interesowi publicznemu, a może ją uchylić na wniosek jednej ze stron, jeżeli podane przez nią przyczyny uzna za uzasadnione, w szczególności, jeżeli jawność narażałaby stronę na ujawnienie tajemnicy handlowej,
- e) prokurator może według swego uznania brać udział w rozprawie i przedstawiać swoje wnioski,
- f) orzeczenie Sądu Kartelowego jest prawomocne.

2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu wyda w drodze rozporządzenia przepisy wykonawcze o trybie postępowania w Sądzie Kartelowym.

Art. 14. Orzeczenie Sądu Kartelowego oraz prawomocne orzeczenia Ministra Przemysłu i Handlu (art. 10) wiążą wszelkie władze i sądy.

Przepisy karne.

Art. 15. 1. Kto wbrew przepisom ustawy niniejszej nie dopełnia obowiązku zgłoszenia do rejestru kartelowego zawarcia lub zmian porozumienia kartelowego, podlega karze grzywny do 100.000 zł, którą orzeka Minister Przemysłu i Handlu.

2. Skazany orzeczeniem Ministra Przemysłu i Handlu może w terminie zawitym 14-dniowym od dnia doręczenia orzeczenia zwrócić się do władzy orzekającej z żądaniem skierowania sprawy do Sądu Kartelowego.

3. Sąd Kartelowy orzeka prawomocnie, stosując odpowiednie przepisy o postępowaniu w sprawach karno-administracyjnych (art. 640 — 648 kodeksu postępowania karnego).

4. Za grzywny, orzeczone w myśl artykułu niniejszego przeciwko osobom prawnym, odpowiadają solidarnie reprezentanci tych osób.

5. W toku postępowania karnego reprezentanci osób prawnych, wobec których orzeczono odpowiedzialność solidarną w myśl ustępu 4, mają prawa oskarżonego.

Art. 16. 1. Kto wykonywa porozumienie kartelowe, nieważne z powodu braku formy pisemnej lub niewpisania do rejestru kartelowego albo rozwiązane orzeczeniem Ministra Przemysłu i Handlu, podlega karze grzywny do 500.000 zł i aresztu do lat dwóch, bądź tylko grzywny do 500.000 zł.

2. Za grzywny, orzęczone w myśl artykułu niniejszego przeciwko osobom prawnym, odpowiadają solidarnie reprezentanci tych osób.

Art. 17. Kto nie dopuszcza osoby, upoważnionej przez Ministra Przemysłu i Handlu, do przeglądania ksiąg i dokumentów lub do sporządzania z nich odpisów albo nie wykonywa zarządzeń co do ich okazania lub złożenia, podlega karze grzywny do 10.000 zł lub aresztu do 6 miesięcy albo obu tym karom łącznie.

Art. 18. 1. Kto przy wykonywaniu obowiązków, wynikających z ustawy niniejszej, składa wobec władzy nadzorczej świadomie nieprawdziwe zeznania albo przedstawia fałszywe dowody lub dane, podlega karze aresztu do roku i grzywny, bądź tylko grzywny.

2. Tym samym karom podlega, kto stosuje represje względem świadka lub biegłego z powodu zeznań, złożonych przez nich przed sądem albo względem osoby z powodu wyjaśnień, złożonych przez nią na żądanie władzy nadzorczej, jeżeli czyn ten nie stanowi przestępstwa, zagrożonego karą surowszą.

Art. 19. Sprawy o przestępstwa, określone w art. 16, 17 i 18, należą do właściwości sądu okręgowego, który orzeka w składzie 3 sędziów według przepisów kodeksu postępowania karnego, przy czym:

- a) ściganie następuje na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu,
- b) osoba, upoważniona przez Ministra Przemysłu i Handlu, może popierać oskarżenie obok prokuratora i ma prawa oskarżyciela publicznego,

c) w toku postępowania karnego reprezentanci osób prawnych, wobec których orzeczono odpowiedzialność solidarną w myśl art. 16 ust. 2, mają prawa oskarżonego; niestawiennictwo tych reprezentantów nie jest jednak przeszkodą do rozstrzygnięcia sprawy i nie czyni orzeczenia w stosunku do nich zaocznym.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 20. 1. Porozumienia kartelowe, istniejące w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej, będą rozwiązane przez Ministra Przemysłu i Handlu w ciągu dwu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy niniejszej, jeżeli treść ich nie będzie odpowiadać postanowieniom art. 2.

2. Przepis art. 10 ma tu zastosowanie.

Art. 21. 1. Sprawy, zawisłe w Sądzie Kartelowym lub w innych sądach przed wejściem w życie ustawy niniejszej, należy rozpoznawać aż do ich ukończenia według przepisów dotychczasowych.

2. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej traci moc obowiązującą ustawa o kartelach z dnia 28 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 270), zmieniona dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 529).

Art. 22. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Przemysłu i Handlu, Sprawiedliwości oraz Skarbu.

Art. 23. Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*